



JWS

Johannes Wier Stichting
voor gezondheidszorg
en mensenrechten

Tweejaerenplan 2024-2025

Inhoudsopgave

1. Introductie.....	2
2. Werkgroepen.....	3
3. De themadossiers.....	12
4. E-learnings.....	15
5. Bijdragen aan schaduwrapportages.....	15
6. Pleitbezorging en lobby.....	15
7. Symposia, presentaties en webinars.....	15
8. Nieuwsbrief.....	15
9. De organisatie van JWS.....	16

1. Introductie

Voor u ligt het tweejarren werkplan 2024-2025. Om diverse redenen is dit keer gekozen voor een werkplan dat twee kalenderjaren betreft. Sommige activiteiten vonden in 2024 plaats, andere lopen nog door en enkele nieuwe plannen voor 2025 zijn toegevoegd.

De Johannes Wier Stichting voor gezondheidszorg en mensenrechten (JWS) is een onafhankelijke organisatie die het recht op gezondheid bevordert en beschermt met bijzondere aandacht voor mensen in kwetsbare posities in de Nederlandse samenleving. JWS werkt voor en met professionals in zorg en welzijn.

JWS signaleert en agendeert blinde vlekken in beleid en praktijk, en kaart misstanden aan bij de verantwoordelijke overheden en (beroeps)organisaties die moeten voorzien in goede zorg voor iedereen. Om bewustwording te stimuleren en hierin verandering te brengen organiseert de stichting hierover publieksbijeenkomsten, zoals symposia en webinars, komt het in actie door lobbywerk en campagnes en biedt het e-learnings en themadossiers aan. Evenals vorig jaar werkt JWS met een communicatiemedewerker die via social media, website en E-zine (elektronische nieuwsbrief) regelmatig hierover berichten verspreidt.

De vrijwilligers van JWS werken samen in werkgroepen rondom een bepaald thema, een bepaalde doelgroep of geven uitvoering aan ondersteunende taken zoals communicatie en secretariaat. Voor activiteiten en projecten die JWS in het algemeen aangaan, zoals een (jaarlijks) symposium of webinar of bijzondere evenementen (a.s. 40-jarig jubileum) of projecten (documentaire) worden tijdelijke commissies samengesteld. Daarnaast werkt JWS vanaf 2025 met een jaarthema en is dit jaar gekozen voor een thema gerelateerd aan de werkgroep Géén isolatie in (vreemdelingen)detentie. Voor de uitwerking en programmering van het jaarthema wordt begin 2025 een JWS brede commissie ingesteld.

JWS zet zich in voor kwetsbare groepen zoals vluchtelingen, asielzoekers, ongedocumenteerden, tegen eenzame opsluiting van mensen in (vreemdelingen)detentie, daklozen, mensen met een fysieke of psychische beperking, laaggeletterden en mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel. JWS volgt scherp de actuele (mondiale en nationale) ontwikkelingen met name waar dit leidt tot schendingen van mensenrechten bij de toegang tot en het gebruik van de (gezondheids)zorg in Nederland. Specifieke doelen waarop JWS zich dit jaar richt zijn: tolken terug in de zorg en in het sociaal domein, kansengelijkheid voor alle vrouwen in deelname aan bevolkingsonderzoek zoals borstkanker en baarmoederhalskanker, waardigheid en diversiteit van mensen in de laatste levensfase, de rechten van kinderen, bewustwording en voorkomen van gevolgen van isolatie in (vreemdelingen)detentie en mensenrechten in het medisch onderwijs en

zorgopleidingen.

Leden van het Jongeren netwerk - sinds kort genaamd Jong JWS - ontmoeten elkaar in eigen kring én participeren veelal ook actief als deelnemer in lopende werkgroepen. Jong JWS richt zich ook via flyers en stands op symposia expliciet op jonge, aankomende professionals in zorg en welzijn. De inbreng van jonge vrijwilligers zorgt voor een goede mix in leeftijdssamenstelling en vernieuwende inbreng in alle werkgroepen. Bijzondere aandacht is er dit jaar voor de verspreiding van [informatieve filmpjes](#) over de thema's waar JWS zich op richt. In 2025 starten we met de voorbereiding van een documentaire waaraan JWS haar medewerking verleent.

De herstructurering van de organisatie van JWS in 2021 in werkgroepen is toe aan een tussentijdse evaluatie om te zien wat goed werkt en waar verbetering of bijstelling nodig is. In de tweede helft van 2024 vonden hierover gesprekken plaats. Een van de aanpassingen is dat we naast de lopende activiteiten in werkgroepen streven naar meer verbinding met elkaar via een jaarthema en andere JWS brede activiteiten.

Op de [website](#) vindt u naast het [jaarverslag van 2023](#) ook een actuele beschrijving van het bestuur, de werkgroepen, de samenstelling en de activiteiten. Het jaarverslag van 2024 is in het voorjaar van 2025 te verwachten. In het [organogram](#) is de organisatie in werkgroepen gevisualiseerd.

2. Werkgroepen

1. Taalbarrières
2. Ouderen met een migratieachtergrond
3. Kansengelijkheid deelname bevolkingsonderzoek
4. Mensenrechteneducatie
5. Géén isolatie in (vreemdelingen)detentie
6. Jong JWS
7. Communicatie

Iedere werkgroep heeft haar eigen jaarplan opgesteld - aanvankelijk voor 2024 en waar nodig aangevuld voor 2025 - deze zijn hieronder te vinden:

1. Taalbarrières

Leden

- Simone Goosen | campagneleider
- Petra de Jong | incidenteel

- Ondersteuning vanuit het bestuur
 - Alies Struijs | voorzitter bestuur JWS
 - Alette Broekens | bestuurslid JWS
- Externe ingehuurd en deels vrijwillige ondersteuning:
 - Marieke de Ridder | tekstschrijver
 - Piet van Os | conceptdenker/ontwerper
 - Femke Vrij | social media

Missie

De werkgroep taalbarrières heeft als missie het verbeteren van toegankelijkheid en kwaliteit van zorg voor mensen die de Nederlandse taal (nog) niet machtig zijn. De focus ligt daarbij sinds de start van de campagne Tolken terug in de zorg, alstublieft in 2019, op 1) het pleiten voor snelle en eenvoudige toegang tot professionele tolken voor alle professionals in de zorg en het sociaal domein, 2) het stoppen van tolken door minderjarigen en 3) het informeren van professionals over het omgaan met taalbarrières en het werken met tolken.

Plannen

In 2024-2025 zal de werkgroep Tolken:

- De campagne Tolken terug in de zorg, alstublieft blijven voeren met als einddoel te komen tot financiering van tolken voor alle professionals in de zorg en het sociaal domein en tot één telefoonnummer voor de toegang tot tolken. Dit houdt in: acties blijven ondernemen om druk op VWS en andere besluitvormende organisaties uit te oefenen om dit gerealiseerd te krijgen. Dit zoveel mogelijk doen samen met belanghebbende beroeps- en brancheorganisaties (KNMG, AJN Jeugdartsen Nederland, NVvP, GGD GHOR Nederland, Patiëntenfederatie Nederland, Beroepsorganisatie van Professionals in het Sociaal Werk BPSW, en andere belangenorganisaties).
- Zorgen voor media-aandacht door samenwerken met journalisten zoals bijvoorbeeld voor de [Argos reportage](#) tolken in de jeugdzorg.
- De website '[Zo schakelt u een tolk in](#)', waar door veel instanties naar wordt verwezen, altijd actueel houden. Financiering zoeken om de website door te ontwikkelen in lijn met de richtlijn Omgaan met taalbarrières. Daarbij mogelijkheden zoeken om de website duurzaam onder te brengen bij een andere partij, bijvoorbeeld Pharos.
- De 'Dit is een kind en geen tolk' posters, flyers en de hand-out verspreiden onder professionals in de zorg en het sociaal domein bij onderwijs, symposia en via (vak)media. Onderbrengen/borgen van Dit is een kind en geen tolk bij een platform voor de implementatie van de richtlijnmodule. Met een jeugdarts in opleiding bij Amsterdam UMC en AJN Jeugdartsen een toolbox ontwikkelen voor het omgaan met taalbarrières en stoppen van tolken bij kinderen in de jeugdgezondheidszorg.

- Op social media de campagnes en het omgaan met taalbarrières voor het voetlicht brengen.
- Filmpje over het thema ontwikkelen binnen de JWS-film.
- Community Project van geneeskundestudenten Erasmus MC begeleiden over stoppen van tolken door kinderen in de oncologie. Bijdrage leveren aan keuzeopdracht cultuursensitieve zorg geneeskunde opleiding Amsterdam UMC. Gastlessen verzorgen bij opleidingen.
- Inzetten op realisatie van training hoe te werken met tolken (materiaal ontwikkeling, implementatie) samen Patiëntenfederatie en Pharos
- Als partner mee blijven doen in congres cultuursensitieve zorg dat Bohn Stafleu en Van Loghum (BSL) en zo mogelijk samenwerken met andere bijeenkomsten op dit terrein.

2. Ouderen met een migratieachtergrond

Leden

- Alies Struijs, |voorzitter JWS en contactpersoon
- Cyril Sedney, vrijwilliger | lid
- Amina Meziane, vrijwilliger | lid
- Tanja de Rijke, vrijwilliger | lid
- Gülay Orhan, vrijwilliger | lid
- Hafida Amajoud, vrijwilliger | lid
- Jessie Verdijk, vrijwilliger | agendalid

Missie

De Werkgroep Ouderen richt zich op het verbeteren van de ouderenzorg. Focus ligt op thuiswonende ouderen met migratieachtergrond én hun mantelzorgers in de laatste levensfase. Essentieel is aandacht voor mensenrechten in de zorg, zodat ouderen met respect voor hun culturele en religieuze achtergrond waardig ouder kunnen worden. Zorgprofessionals spelen hierbij een sleutelrol en kunnen beter rekening houden met de diversiteit van waarden en normen.

De werkgroep heeft een [themadossier](#) samengesteld en maakt gebruik van de (eigen) kennis en ervaring van naasten, zorgverleners en beleidsmakers. Het filmpje [Waardig levenseinde](#) illustreert de rol van zorgverleners in het borgen van waardigheid en empathie in de levenseindezorg.

Plannen

In 2024-2025 richt de werkgroep zich op:

- Expertise professionals in de levenseindezorg aan ouderen met migratieachtergrond versterken

- Cultuursensitieve ouderenzorg verder brengen
- Praktijksituaties beschrijven en discussies hierover aangaan via LinkedIn of andere media
- Informatie uitwisselen en verbinding zoeken met vergelijkbare organisaties
- Organiseren van live- of online meetings over waardigheid en diversiteit in de levenseindezorg
- Presentaties geven in zorg- en geneeskundeopleidingen
- Ontwikkelen van cursus-/trainingsmateriaal voor professionals
- Actualiseren van het themadossier op de website

De werkgroep komt ongeveer eens in de 4 tot 6 weken online bij elkaar gedurende een uur en werkt ook mee aan algemene activiteiten van JWS.

3. Kansengelijkheid deelname bevolkingsonderzoek

Leden:

- Alette Broekens | bestuurslid JWS
- Anita Ham | bestuurslid JWS en contactpersoon
- Halima Kharrat | vrijwilliger JWS
- Jojanneke van Amesfoort | vrijwilliger JWS
- Anne Marinussen | vrijwilliger JWS
- Myrthe van de Pavert | vrijwilliger JWS

Plannen

We hebben twee speerpunten benoemd. Zie <https://www.johannes-wier.nl/wat-doen-wij/werkgroepen/werkgroep-kansengelijkheid-deelname-bevolkingsonderzoek/>

Op ons eerste speerpunt zijn er in 2023 mooie dingen gebeurd en in gang gezet en worden er goede stappen gezet – o.a. in een mooie samenwerking tussen JWS, Mammарosa, Aman, Suikerhuis, De Haagse Hogeschool (HHS) en de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO). We werken hier aan onderzoek en activiteiten met impact, gezondheidsverschillen verkleinen en kansengelijkheid vergroten t.a.v. bereik van kwetsbare groepen in onze samenleving die nu niet door gestandaardiseerde manieren (bijv. brief) worden bereikt, denk aan ongedocumenteerden, dak- en thuislozen, anderstalige vrouwen in lage SES buurten/stedelijke aandachtswijken met focus op screening van bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker en borstkanker. Zo participeert een JWS bestuurslid in een denktank van Mammарosa en heeft daar een adviserende rol t.a.v. kwetsbare groepen in bevolkingsonderzoeken. Bovendien is JWS jaarlijks aanwezig en zichtbaar voor studenten/docenten/ praktijk- en werkbegeleiders/zorgprofessionals uit het werkveld gezondheidszorg op de HHS in zorginstelling(en), bijvoorbeeld in het ziekenhuis Antoniushove in Leidschendam.

Ons tweede speerpunt blijft een zoektocht naar focus. We hadden als groep besloten om ons meer te richten op de ethische en juridische aspecten maar daarvoor is er eerst actieve deelname nodig van de juiste juridische expertise voor onze werkgroep. Die hebben we tot op heden nog niet gevonden en daardoor zijn onze plannen met impact beperkt.

Daarnaast willen we de huidige vorm van werkgroep overleggen onder de loep nemen. Het proces verloopt niet naar wens; bijeenkomsten blijken moeilijk te plannen en niet iedereen kan en wil zoveel overleggen zonder concrete acties uit te kunnen zetten. Ook de inhoud van de overleggen verlopen niet naar tevredenheid. Er is immers eerst juridische expertise nodig die er nu niet is. Na reflectie is het voorstel om deze werkgroep op een andere manier vorm te geven, bijvoorbeeld:

- We stappen af van de overlegstructuur en gaan over in een netwerkstructuur; we attenderen elkaar op netwerken en gaan actief naar bijeenkomsten die relevant zijn op ons thema gezondheidsverschillen verkleinen en kansengelijkheid vergroten t.a.v. bevolkingsonderzoeken;
- We kunnen uitwisselen en op bepaalde onderwerpen en in wisselende samenstelling elkaar opzoeken – al dan niet met uitgebreid van andere (werkgroep)leden die op dit onderwerp actief zijn;
- We haken aan bij lopende netwerken/ bijeenkomsten/initiatieven die we kennen of nog niet kennen, daarin gaan we als JWS leden participeren;
- We proberen de visie en missie van JWS en werkgroepleden kansengelijkheid bevolkingsonderzoeken op de kaart te zetten waar kan, we betrekken JWS en leden worden actief uitgenodigd waar kan en om invloed uit te oefenen bij (netwerk)bijeenkomsten;
- We delen initiatieven, ideeën, gedachten, nieuwe ontwikkelingen, mogelijkheden, vragen, etc. met elkaar via signal en/of andere online platforms/media;
- Lobbywerk voor allen voor het werven van actieve leden.

4. Mensenrechteneducatie

Leden

- Richard Starmans, vrijwilliger JWS
- Anita Ham, bestuurslid JWS
- Sterre van der Heyden, bestuurslid JWS
- Manar S. Daoud, vrijwilliger JWS
- Cyril Sedney, vrijwilliger JWS
- Floor Roelofs, vrijwilliger JWS | contactpersoon/trekker vanaf september 2024

Jaarplan

- **E-learning 'Ongedocumenteerden in de gezondheidszorg'**
De E-learning 'Ongedocumenteerden in de gezondheidszorg' wordt opnieuw geaccrediteerd. Hiervoor moeten een aantal zaken binnen de e-learning worden aangepast, wat we proberen zelf op te lossen. Daarnaast is gebleken dat een vernieuwing van deze e-learning noodzakelijk is. Hieraan hebben we een start gemaakt, en we verwachten dit proces in 2025 af te ronden. Ook de twee andere bestaande e-learnings zullen we opnieuw beoordelen.
- **Samenwerking met hogescholen**
We zetten ons in voor een samenwerking met hogescholen, waaronder bijvoorbeeld de HAN en de HHS. Vanuit deze samenwerking willen we een nieuwe e-learning ontwikkelen over 'basiskennis mensenrechten in zorg en welzijn'.
- **Film over de Johannes Wier Stichting**
We werken aan een film over de Johannes Wier Stichting, gericht op (aankomende) zorgprofessionals, mogelijke sponsors en vrijwilligers. De film heeft als doel enerzijds de stichting te positioneren en anderzijds het belang van mensenrechten in zorg en welzijn onder de aandacht te brengen. Het filmpje zal voor verschillende doeleinden inzetbaar zijn, zoals sociale media, publieke bijeenkomsten en gastlessen.
- **Actualiseren van de website**
De tekst op de website over de werkgroep Mensenrechteneducatie wordt herschreven om weer actueel te zijn.
- **Onderzoek naar een documentaire**
We onderzoeken de mogelijkheden om een documentaire te ontwikkelen over het aandachtsgebied van de Johannes Wier Stichting, met als doel een bredere doelgroep te bereiken.

5. Géén isolatie in (vreemdelingen)detentie

Leden

- Thomas Rinne, psychiater, NVvP, Comité van advies JWS
- Imma van Galen, psychiater, NVvP
- Alette Broekens, gepensioneerd adviseur publieke gezondheid, bestuurslid JWS
- Anton van Kalmthout, emeritus hoogleraar Strafrecht en Vreemdelingenrecht, Comité van advies JWS
- Revijara Oosterhuis, Projectmanager en Coördinator Stichting LOS - Meldpunt Vreemdelingendetentie
- Ronald Rijnders, psychiater, NVvP

Plannen

- Oproep voor tweede kamer-leden/commissies over isolatie in vreemdelingendetentie versturen op juiste moment en daarmee samenhangende vervolgacties/actieve lobby (gezien huidige politieke klimaat echter zeer lastig om juiste moment te bepalen).
- Contact met College voor de Rechten van de Mens onderhouden
- Contact met Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd onderhouden
- Contact leggen met Inspectie voor Justitie en Veiligheid
- Kennisdeling schadelijkheid van isolatie en vreemdelingenbewaring, maar ook in reguliere gevangeniswezen o.a. door input te geven aan werkgroep DJI over isolatie in gevangeniswezen.
- Publiciteit in media blijven opzoeken/aandacht vragen voor dit thema.
- het voeren van en samenwerking met de andere werkgroepen van Johannes Wier Stichting rondom dit onderwerp
- onderzoeken welke organisaties mede dit onderwerp kunnen dragen bijv bij het campagne voeren (bij Amnesty, deelnemers aan Lampion overleg - oa Dokters van de Wereld, Rode Kruis, Vluchtelingenwerk)
- Organiseren symposium rondom isolatie i.s.m. andere partners en daaraan gekoppeld “publiciteitscampagne”.

6. Jong JWS

Leden

- Sterre van der Heyden, orthopedagoog, promovenda kinder- en jeugdpsychiatrie, AB-lid, coördinator en contactpersoon
- Bram Kemmere, promovendus klinische psychologie, vrijwilliger JWS
- Esmée Voets, diëtist, vrijwilliger JWS, secretariaatsmedewerker JWS
- Floor Roelofs, project- en beleidsmedewerker, vrijwilliger JWS
- Jessie Verdijk, jurist gezondheidsrecht, beleidsadviseur VWS, vrijwilliger JWS
- Manar Daoud, student Geneeskunde en Global Health, vrijwilliger JWS
- Neha Usman, geneeskundestudent Amsterdam UMC, vrijwilliger JWS
- Tanja de Rijke, gezondheidswetenschapper, PhD student Medische Psychologie bij het Amsterdam UMC, vrijwilliger JWS
- Tanja Kopp, Verpleegkundige, werkzaam als programmamedewerker SRG bij Dokters van de Wereld, vrijwilliger JWS
- Marlies Smit, Msc Gezondheidsrecht, werkzaam als secretaris bij de RTE, vrijwilliger bij JWS.

Plannen

1. Bewustzijn creëren over mensenrechten in de zorg

Wij richten ons op het vergroten van het bewustzijn onder jonge professionals en studenten in de

gezondheidszorg en het sociaal domein over het belang van het beschermen en bevorderen van mensenrechten in de (toegang tot) zorg. Dit bereiken wij door:

- Het verzorgen van voorlichtingen op opleidingen
- Actieve deelname aan beurzen, carrièredagen, introductieweken en masterdagen;
- Actieve en zichtbare aanwezigheid op sociale mediaplatforms, met focus op LinkedIn en Instagram
- Het initiëren en uitvoeren van doelgerichte projecten.

2. Ontwikkelen en uitvoeren van eigen projecten

Wij ontwikkelen en organiseren eigen projecten die inspelen op actuele thema's die leven onder jonge professionals en studenten in de gezondheidszorg en het sociaal domein. Deze projecten bieden een platform voor kennisdeling en inspiratie.

3. Vergroten van de naamsbekendheid van Jong JWS

Om de zichtbaarheid van Jong JWS te vergroten en een breder publiek van jonge professionals en studenten te bereiken, zetten we in op:

- Het consistent plaatsen van relevante content op sociale media, met nadruk op LinkedIn en Instagram;
- Het ontwikkelen en verspreiden van vernieuwde Jong JWS materialen, zoals flyers en posters, die onze missie en activiteiten onder de aandacht brengen.

4. Rebranding

We moderniseren onze uitstraling door een naamswijziging van 'JWS jongerenennetwerk' naar 'Jong JWS', wat een meer volwassen en professionele identiteit weerspiegelt en beter aansluit bij onze doelgroep.

5. Netwerkvorming en ondersteuning

We bouwen aan een sterk netwerk voor jonge professionals en studenten waarin:

- Onderlinge ondersteuning en inspiratie centraal staan;
- We elkaar op de hoogte houden van actuele thema's en ontwikkelingen rondom mensenrechten in de zorg;
- Gelegenheid is om samen te werken aan de bescherming en bevordering van mensenrechten in de zorg.

6. Zeswekelijkse bijeenkomsten

We organiseren zeswekelijkse bijeenkomsten, die afwisselend online en fysiek plaatsvinden. Tijdens deze bijeenkomsten:

- Werken we gezamenlijk aan de hierboven genoemde doelen;
- Creëren we ruimte om kennis en ervaringen uit te wisselen;
- Ondersteunen we elkaar bij praktijkvraagstukken en -uitdagingen;
- Bespreken we relevante actualiteiten en ontwikkelingen rondom mensenrechten in de zorg.

7. Communicatie

Leden

- Karine van 't Land, vicevoorzitter JWS, trekker werkgroep
- Lode Wigersma, secretaris JWS, lid

- Lisette Valk, vrijwilliger JWS, lid
- Femke Vrij, communicatiemedewerker JWS, lid

Missie:

- Met aansprekende en effectieve communicatie vergroten we de impact van de Johannes Wier Stichting.

Doelen

- We maken de missie en activiteiten van JWS zichtbaar
- We versterken de band met vrijwilligers, belangstellenden en donateurs
- We dragen bij aan uitbreiding van onze achterban.

Activiteiten

- Tweewekelijks een LinkedIn post over activiteiten JWS, nieuws vanuit de werkgroepen en relevante actualiteiten
- Tweemaandelijks een E-nieuwsbrief met daarin een overzicht van activiteiten en zo mogelijk een interview met een lid uit onze achterban of een verslag van een relevante bijeenkomst
- De website up-to-date houden
- Actief aandacht vragen voor JWS symposia
- Meedenken over filmprojecten.

Strategieën:

- Zeswekelijks vergaderen
- Goed contact houden met bestuur en vrijwilligers voor tips over nieuwsberichten en verspreiding van onze posts
- Werken met content kalender
- Vrijwilliger werkt aan schrijf- of filmprojecten met langere tijdshorizon

3. De themadossiers

Informatie over mensenrechten in de vorm van documentatie en e-learnings zijn de afgelopen jaren gebundeld in themadossiers.

- a. Zorg voor ongedocumenteerden
- b. Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers
- c. Medische begeleiding bij honger- en dorststakingen
- d. Campagne Tolken terug in de zorg, alstublieft
- e. Gezondheidsverschillen
- f. Zorg voor asielzoekers en vluchtelingen
- g. Medisch Beroepsgeheim
- h. Zorg voor ouderen met een migratieachtergrond
- i. Mensenrechten in zorgopleidingen

j. [Rechten van kinderen in de zorg](#)

Het is al langer het plan om de inhoud van de themadossiers via een format te ordenen en na te gaan in hoeverre een update nodig is. Ook dit jaar is dat een actiepunt.

Hieronder noemen we eerst de lopende themadossiers (met link) en daarna de themadossiers die in ontwikkeling zijn of in de planning van dit jaar staan.

a. [Zorg voor ongedocumenteerden.](#)

De e-learning 'Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden' die in het verleden met Dokters van de Wereld werd opgezet, blijft via de website beschikbaar voor belangstellenden. De evaluatie van deze e-learning plaats is nog niet afgerond. JWS zal indien nodig zorgen voor actualisatie of andere aanpassingen. JWS blijft de ontwikkeling in de zorg voor ongedocumenteerden kritisch volgen en actualiseren. JWS werkt hiervoor waar nodig samen met andere organisaties, zoals Dokters van de Wereld en Lampion.

b. [Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers.](#)

Samen met Amsterdam UMC, locatie VUmc/Metamedica werd voor dit onderwerp een e-learning ontwikkeld die na onderhoud weer online zal komen op de website. JWS heeft signalen ontvangen dat met name huisartsen, verpleegkundigen en vrijwilligers behoefte hebben aan steun bij het omgaan met ethische dilemma's in hun werk voor asielzoekers. In 2024 evalueren we ook deze e-learning en gaan we na in hoeverre die voorziet in de behoefte van zorgprofessionals of dat een andere vorm van ondersteuning nodig is

c. [Medische begeleiding bij honger- en dorststakingen.](#)

Voor dit thema is in 2019 een e-learning op onze website geplaatst. In 2024 evalueren we deze e-learning en blijft deze (eventueel in een gewijzigde versie) beschikbaar voor belangstellenden. JWS blijft bereikbaar voor informatie over en begeleiding bij honger- en dorststakingen: oud voorzitter, dr. Fransje Snijders, blijft beschikbaar om begeleiding te geven aan andere artsen of hulpverleners die met honger- en dorststaking te maken hebben. Daarnaast is ook een huisarts, Paulus Falke, bereid om bij hulpvragen begeleiding te geven. We worden regelmatig benaderd in verband met honger- en dorststaking. JWS heeft hiervoor een [leidraad](#) ontwikkeld die in 2019 voor het laatst een update heeft gehad. We onderzoeken of een nieuwe update nodig is en of samenwerking met Dokters van de Wereld een optie is. Als ons aanbod weer geactualiseerd is en willen we meer bekendheid geven aan het aanbod van JWS. Dit actiepunt blijft onder de aandacht. Vanaf 2024 houden we bij welke hulpvragen binnenkomen en hoe ze worden afgehandeld.

d. [Campagne Tolken terug in de zorg, alstublieft](#)

In 2019 startte JWS in samenwerking met Simone Goosen als vrijwillige project- en campagneleider een initiatief om professionele tolken weer terug te krijgen in de zorg. Met de campagne 'Tolken terug in de zorg, alstublieft' pleit JWS voor ethisch, juridisch en financieel verantwoord omgaan met taalbarrières in de zorg en het sociaal domein. Inmiddels zijn we in het vijfde jaar van deze campagne en is er ondanks het trage ambtelijke proces heel wat bereikt. Zo is de financiering voor tolken weer terug in de ggz voor volwassenen, in de geboortezorg en in de huisartsenzorg. Het volgende doel is deze voorziening in de jeugdzorg geregeld te krijgen. Het uiteindelijke doel, namelijk één 0800 telefoonnummer om een tolk in te kunnen schakelen voor de zorg en het sociaal domein, lijkt nog ver weg. De activiteiten van JWS in het Tolkenproject gaan ook in 2025 door (zie verder jaarplan werkgroep Taalbarrières). We kijken kritisch wat aan JWS is om te doen en welke taken overgedragen kunnen worden aan andere partijen. Via de [website/bijzondere dossiers](#) blijft u op de hoogte van de actuele stand van zaken en de bijbehorende handreikingen en informatie.

e. [Gezondheidsverschillen](#)

Na het JWS symposium "Diversiteit en Gezondheidsverschillen in de spreekkamer" in 2019 is het dossier gezondheidsverschillen opgestart. In het dossier worden publicaties over gezondheidsverschillen gesignaleerd. Tot nu toe ging het o.a. om publicaties van het RIVM, de WRR, het Nivel en Pharos. Plan is om dit dossier weer te actualiseren in 2024.

f. [Zorg voor asielzoekers en vluchtelingen](#)

Asielzoekers en vluchtelingen krijgen als kwetsbare groep extra aandacht van JWS. De e-learning 'Ethische dilemma's in de behandeling van asielzoekers' blijft onder de aandacht gebracht worden van hulpverleners (zie boven). Verder zullen we in de gaten blijven houden of asielzoekers niet uitgesloten zullen gaan worden van voorzieningen of onvoldoende bereikt worden, zoals voor vaccinaties voor COVID-19.

g. [Medisch beroepsgeheim](#)

Het medisch beroepsgeheim kan niet gemist worden als thema op het gebied van mensenrechten. Het medisch beroepsgeheim is ontwikkeld ter bescherming van zowel het individu als de samenleving en garandeert de vrije toegang tot de zorg voor iedereen. Mede naar aanleiding van een JWS symposium in 2015 is over dit thema een dossier samengesteld met belangrijke basisinformatie.

h. [Zorg voor ouderen met een migratieachtergrond](#)

De werkgroep Ouderen heeft een themadossier voor en richt de focus op ouderen met een migratieachtergrond die zelfstandig wonen in de wijk én hun mantelzorgers. In het bijzonder is er aandacht voor palliatieve zorg, dementie en geestelijke verzorging. Dit themadossier wordt zo

veel mogelijk bijgehouden. Het symposium over waardigheid en diversiteit in zorg laatste levensfase en regelmatig de publiciteit zoeken via LinkedIn bieden de kans een update te geven aan dit dossier.

i. **Mensenrechten in zorgopleidingen (in ontwikkeling)**

Het integreren van mensenrechten in de onderwijsprogramma's van zorgopleidingen is vanaf het ontstaan van JWS een doel waar we ons sterk voor maken, maar het blijkt telkens weer een weerbarstig thema. In het nieuwe raamplan van de geneeskundeopleiding komt dit thema helaas niet aan de orde. In 2024 zoeken we naar nieuwe manieren om mensenrechten in de medische en zorg- en welzijnsopleidingen onder de aandacht te brengen.

j. **Rechten van kinderen in de zorg (in ontwikkeling)**

Aan dit themadossier is in 2023 en in het voorjaar van 2024 (symposium) veel aandacht besteed in samenwerking met de Aletta Jacobs School of Public Health (AJSPH) van de Rijksuniversiteit Groningen. In 2024 is een [Manifest](#) in samenwerking met AJSPH uitgebracht en een [symposium](#) over de rechten van kinderen georganiseerd.

4. E-learnings

De e-learnings kwamen al ter sprake, we noemen ze hier ook nog afzonderlijk:

- a. [Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden](#)
- b. [Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers](#)
- c. [Honger- en dorststaking](#)

JWS (werkgroep Mensenrechteneducatie) houdt deze e-learnings zo veel mogelijk actueel en regelt accreditatie bij diverse organisaties van zorgprofessionals. In 2024 en 2025 onderzoekt JWS mogelijkheden een e-learning mensenrechten in de zorg te ontwikkelen in samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen. Tevens geven we aan de e-learnings bekendheid op congressen of spreekbeurten waar JWS aanwezig is en via websites van andere organisaties. Voor alle genoemde e-learnings geldt dat we bezig zijn deze te evalueren en waar nodig aan te passen.

5. Bijdragen aan schaduwrapportages

Ook in 2024 en 2025 draagt JWS vanzelfsprekend bij aan het opstellen van een *list of issues* of aan schaduwrapportages voor internationale verdragen die aspecten van het recht op gezondheid bevatten, werkt JWS daaraan mee.

6. Pleitbezorging en lobby

Als in 2024 en 2025 zich situaties voordoen waarin mensenrechten in de zorg in het gedrang

komen zal JWS bij de geëigende instanties optreden als lobbyist en pleitbezorger. Hierbij wordt waar mogelijk samenwerking met andere organisaties gezocht.

7. Symposia, presentaties en webinars

In het voorjaar van 2024 organiseerde JWS een symposium naar aanleiding van het Manifest Kinderrechten over. In het najaar van 2024 leverde JWS een bijdrage aan het symposium Zorg voor Nieuwkomers en organiseert het een symposium over webinar over eenzame opsluiting in (vreemdelingen)detentie.

8. Nieuwsbrief

Sinds 2021 heeft JWS een eigentijds digitaal tijdschrift ontwikkeld: [E-zine](#). Sinds de aanstelling van een professionele communicatiemedewerker wordt dit E-zine gemiddeld iedere twee maanden uitgebracht. Het medium is niet alleen een digitaal tijdschrift maar vervangt ook de elektronische nieuwsbrief.

9. De organisatie van JWS

Na de herstructurering van de organisatiestructuur en formering van [werkgroepen](#). Nu we inmiddels enige jaren met de werkgroepenstructuur werken en er ook in het bestuur zich personele wisselingen hebben voorgedaan, is het tijd voor een tussentijdse evaluatie. De actuele samenstelling van het bestuur vindt u [hier](#).

Op het secretariaat is sinds juli 2023 weer een medewerker tegen een vrijwilligersvergoeding werkzaam: Esmée Voets. Zij heeft het secretariaat weer opnieuw ingericht en is inmiddels een belangrijke spil in de organisatie.

De website houden we up-to-date en verbeteren waar dat kan. En we benutten onze social mediakanalen, met name LinkedIn.

JWS heeft vrijwilligersbeleid beschreven. Elke nieuwe vrijwilliger krijgt dit document toegezonden. Daarnaast worden alle vrijwilligers in alle geledingen uitgenodigd voor de Inspiratiebijeenkomst.

Het Comité van Advies (CvA) komt tweemaal per jaar samen met het hele bestuur (AB), eenmaal online en eenmaal in een live bijeenkomst waarbij ook andere actieve vrijwilligers uitgenodigd worden. CvA leden werken ook incidenteel en op verzoek mee aan JWS-activiteiten. Op deze manier wordt de betrokkenheid tussen CvA, bestuur en overige vrijwilligers versterkt.

Met onze donateurs onderhouden we zoveel mogelijk contact via ons netwerkbestand en een enkele keer via persoonlijk contact. We zoeken naar nieuwe manieren om structureel meer donateurs aan ons te binden zodat we meer financiële middelen hebben om het belangrijke werk van JWS goed te doen. De meeste donateurs bereiken we via de jaarlijkse brief die in november als insert meegaat met Medisch Contact.